

בעודשי"ת

שפע חיים

דברי תורה

מאת

כ"ק מרן אדמו"ר
הגה"ק זצוקללה"ה

דברי תורה

מאת

כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק שליט"א

ראש השנה תשפ"ד

גליון ב' אלפים פ"ז

שנה ל"ט • גליון נ'

יוצא לאור ע"י

מכון הוצאה לאור "שפע חיים"

אגוד חסידי צאנז

רח' דברי חיים 5 • קרית צאנז נתניה

טלפון/פקס: 09-8820355

בארה"ב: 201-472-0556

תוכן הענינים

דברי תורה מאת כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק זצוקללה"ה

דרוש בשולחן הטהור ליל ש"ק א' דראש השנה תשל"ו

- בענין גזירת שמא יעבירונו בשבת וביום טוב, ובחיוב שמחה בראש השנה.
- יישוב הקושיא דלביית שמאי שיש הוצאה ביום טוב נגזור גם בחול, ובלשון הרמב"ם ויבא לידי איסור סקילה.
- לבית שמאי מחד שביך לשבתך יש חיוב שמחה בשבת, ומטעם זה אין תוקעין בשבת.
- מיישב בזה הקושיא לרבי אליעזר דמכשירי שופר דוחין שבת אין לגזור שמא יעבירונו.
- השטן מתערבב לפי שזמן ביאת המשיח בראש השנה.
- בקושיית הטורי אבן מהא דאין אליהו בא בערבי שבתות ויו"ט, מיישב דבראש השנה אין מרבים בסעודה, מה שאין כן בחל בשבת ולזה אין תוקעין.
- רבי אליעזר לשיטתו דשמחת יום טוב רשות.
- גם למאי דקיימא לן שאין מתענים מכל מקום אינו כשאר מועדים לשמחה, ואצל אא"ז מצינו כמעט ולא הספיקו לאכול סעודת היום.
- לכן מתריעין בו, ולרבה אפילו בשבת מדאורייתא מישרא שרי.
- תקיעה של שמחה לפנייה ולאחריה.
- גזירת שמא יעבירונו לאינו בקי שיש גם תקיעה, ולפי טעותו מצות שופר דוחה לגמרי את השבת, ובביאור לשון הרמב"ם.
- בפירוש הכתוב תקעו בחדש שופר וגו'.

דרשה לפני תקיעת שופר יום ב' דראש השנה תשל"ז

- מעלת בני ישראל שכל בקשתם בתפילה אינה לצורך עצמם כי הם מוכנים לקבל על עצמם מדת הדין, והם מבקשים למען כבוד שמו המוחלל בין הגויים.
- נמצא שהקטרוג של המלאכים על תפילות בני ישראל גורמים להמשך חילול שמו יתברך בעולם.
- תוקעין בשופר המורה על דין, כי אנו מוכנים לקבל על עצמנו את מדת הדין, וכל בקשת הרחמים הוא עבור כבוד שמו.
- תרועה נוטריקון תורה ע', ומורה על שבעים אומות, ורצוננו להשפיע גם עליהם שיזנחו את עצביהם ויבואו לעסוק במצוות שהם מחוייבים ויכירו במלכותו יתברך.
- אשרי העם אלו ישראל בני מלכים, אך אף על פי כן אינם מבקשים עבור צרכי עצמם, כי הם יודעי תרוע"ה, לבקש על קידוש שמו הגדול בעולם.

ברכת כתיבה וחתימה טובה

לכל קהל אנשי שלומנו

בתוך כל אחינו בני ישראל

דברי תורה מאת כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק שליט"א

המלכת הקב"ה בראש השנה

מעורר הורדת שפע ברכה שנקצב בראשית הבריאה

- הקב"ה הכין מראשית הבריאה לכל אדם את כל צרכיו ופרנסתו, ולכן אומרים 'שעשה לי כל צרכי' בלשון עבר.
- עובדא מהבעש"ט הקדוש שעורר לתלמידו שהיה צמא למים להתחזק באמונה ובוה עורר שיגיע אליו מים במדבר שמים.
- העדר אמונה גורם להפסק בצינורות ההשפעה.
- מדברי הרבי ר' זושא, ששאלת 'מה נאכל בשנה השביעית' גורם להפסק הברכה וצריכים לצוות מחדש.
- כשהאדם מתחזק באמונה הוא מעורר מחדש את שפע הפרנסה שיועד לו בראשית הבריאה.
- בפסוקי מלכיות וזכרונות מבטאים אמונתנו השלימה במלכותו ית"ש שהכין הכל בזה היום תחילת מעשיך, ובוה משפיעים פרנסה.
- ענין קצבת המזונות בראש השנה נלמד מתקעו בחודש שופר, כי בשופר אנו ממליכים את הקב"ה.
- על פרנסה חדשה אסור לבקש בימים הקדושים, אבל לעורר את השפע מראשית הבריאה מותר.
- חיזוק לאדם שהקב"ה הכין לו דרך תשובה מראשית הבריאה כי תשובה קדמה לעולם.
- כשם שמאמין שהקב"ה הכין מזונותיו בראשית הבריאה, כן יתחזק באמונה לידע שהקב"ה הכין לו במיוחד דרך תשובה.

קול רנה וישועה באהלי צדיקים

בהדרת קודש וברגשי כבוד משגרים אנו בזה בשם כל הקהל הקדוש
ברכות לראש מטביר קדם עטרת ראשנו ותפארתנו

כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק שליט"א

לרגל השמחה השרויה במעון קדשו במזלא טבא וגדיא יאה
שמחת הולדת הנינה תחי'

בת לנכדו יקירו הרה"ג ר' זאב שטרנבוך שליט"א

חתן בנו הגה"צ מזורינו יוסף משה דוב שליט"א

ראש הישיבה זרב זאב"ד דקהילתנו הק' בארה"ב

והברכה אחת היא לטבים הדגולים

הגה"צ רבי מנחם ארנסטר שליט"א - ראש ישיבת ויזניץ

הגה"צ רבי ברוך שטרנבוך שליט"א - רב קרית ויזניץ ברכפלד

בקול צהלה ורינה שפתינו תרננה שיהא רעוא מן קדם ה' אוהב צדיקים ית"ש
שיזכו לגדלה לבעל תורה לחופה ולמעש"ט, לתפארת השושילתא דדהבא ובית
אבוה"ק, ואך קול ששון וקול שמחה ישמע לעד במעון הקודש, אכיה"ר.

דברי תורה

מב"ק מרן אדמו"ר הגה"ק וצוקללה"ה

דרוש בשולחן הטהור ליל ש"ק א' דראש השנה תשל"ו

סקילה גזרו רבנן, יום טוב דאיסור לאו לא גזרו ביה רבנן (ועיין משנה למלך הלכות יום טוב א, ז, ובשער המלך כאן). ויעויין בדברי אמת (סימן ו [דף יב]) דהגם דאמרינן (יבמות ק"ט, א) מכדי הא דאורייתא והא דאורייתא מה לי איסור כרת מה לי איסור לאו, היינו דוקא באיסור כרת, אבל באיסור מיתת בית דין החמירו מפי מבאיסור לאו עיי"ש באריכות.

אף אנו נאמר בשבת דאיסור סקילה היא חששו לשמא יעבירו, אבל ביום טוב דאיסור לאו לא גזרו אף לבית שמאי. זה שהוסיף הרמב"ם וכתב גזירה שמא ימלנו בידו וכו' ויבא לידי איסור סקילה, שלכן חישינן בזה כולי האי.

*

והנראה עוד בזה, דמצינו (ביצה טז, א) בשמאי שהחמיר בסעודת

שבת להכין בהמה מתחילת השבוע, מצא בהמה נאה אומר זו לשבת וכו', תניא נמי הכי בית שמאי אומרים מחד שבין לשבתך וכו'. ויש לומר דהיינו משום דסברי שבשבת יש חיוב שמחה מן התורה (ראה שפע חיים חידושים ופלפולים לירח האיננים, עמ' כז), וכיון שאין שמחה אלא בבשר (פסחים ק"ג, א) היה מהדר ביותר למצוא בהמה נאה לשבת.

ברמב"ם (הלכות שופר ב, ו) יום טוב של ראש השנה שחל להיות בשבת אין תוקעין בשופר בכל מקום וכו', גזירה שמא ימלנו בידו ויוליכנו למי שיתקע לו ויעבירונו ארבע אמות ברשות הרבים, או מוציאו מרשות לרשות ויבא לידי איסור סקילה, שהכל חייבים בתקיעה ואין הכל בקיאין לתקוע.

וצריך לבאר כוונתו במה שהוסיף שיבא לידי איסור סקילה. גם מה ששינה מסדר לשון הש"ס (ראש השנה כ"ג, ב) הכל חייבין בתקיעת שופר ואין הכל בקיאין בתקיעת שופר גזירה שמא ימלנו בידו וכו', והרמב"ם כתב זאת בסוף, אחר שכתב הגזירה שמא ימלנו וכו' הוסיף וכתב שהכל חייבים בתקיעה וכו'.

*

נראה לומר בהקדם ליישב קושיית הטורי אבן (ראש השנה כ"ג, ב ד"ה גזירה), לבית שמאי (ביצה י"א, א) דלא אמרינן מתוך שהותרה הוצאה לצורך הותרה נמי שלא לצורך, הא גם כשחל בחול שייך לגזור שמא יעבירונו עיי"ש. ויש לומר דבאמת חששא רחוקה היא, ולא חששו לכך אלא בשבת שאיסורו חמיר טפי. וכעין דמצינו (יבמות ק"ד, א) שבת דאיסור

כה, ה) וכתוב (שם כו, יג) והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול, כד שמע קל שיפוצא וכו' אמר ודאי זהו שיפוצא דיתקע בשופר גדול, ומטא זימניה למתבלע, ומתערבב ולית ליה פנאי למעבד קטגוריא. וביארנו (ראה שפע חיים חידושים ופלאים לירח האיתנים, הרוש כ) בכוונת הדברים, לדעת רבי אליעזר (שם יא, ב) שבתשרי עתידין ליגאל, שאתיא שופר שופר, כתיב הכא תקעו בחדש שופר וכתוב התם ביום ההוא יתקע בשופר גדול. וכתב בטורי אבן שם דהיינו ביום טוב של ראש השנה, שהוא בתשרי, ויום תרועה, דהא מתקעו בחדש שופר ומגזירה שוה דשופר שופר אתיא ליה. ומחמת כן חושב בכל ראש השנה דמטא זימניה.

ושם בטורי אבן הקשה מהא דאמרינן (עירובין מג, ב) דאמר קרא (מלאכי ג, כג) הנה אנכי שולח לכם את אליהו הנביא לפני בוא יום ה', שיום אחד לפני ביאת בן דוד יבא אליהו לבשר, וכבר מוכמח להם לישראל שאין אליהו בא לא בערב שבת ולא בערב יום טוב מפני הטורח, ואם כן אי אפשר לבן דוד לבא באחד בתשרי שהוא יום טוב עיי"ש. ויש לומר להמבואר ברש"י שם מפני הטורח היינו שמניחין צרכי שבת והולכין להקביל פניו, אם כן ביום טוב של ראש השנה שאין בו חובת שמחת היום אין כל כך טורח, ושפיר אליהו בא בערב ראש השנה.

אך בחל בשבת שיש בו חיוב עונג שבת, והיה ביום הששי והכינו, שוב אין אליהו בא מחמת שהוא ערב שבת, וממילא אין משיח יכול לבא אז בראש השנה כיון דלא אתא אליהו מאתמול, ולא בהיל שטן לומר דזהו שיפוצא דיתקע

ולפי שיטתם סוברים טעם אחר בהא דאין תוקעין בשבת, דכיון שהמצוה בתרועה ויבבא של גנחוי וילולי, הרי זה ענין של צער ועצבון שאין נכון לעשות ביום השבת, דכתיב בה (משלי י, כב) ולא יוסף עצב עמה (ירושלמי מ"ק ט, ב, הובא בתוספות מ"ק כג, ב ד"ה מאן דאמר), לפיכך מוקמינן מקרא שנאמר זכרון תרועה בשבת (ראש השנה כט, ב; ירושלמי ראש השנה יח, ב), שאינו יום תרועה מחמת האי טעמא שחייב בשמחה. ובאמת לדידהו לא חיישינן כלל שמא יעבירונו.

בדרך זה יש ליישב מה שהקשו האחרונים (עטרת חכמים, בסוגיא דשמא יעבירונו; מעין החכמה, מצות יובל [עג, א מדפה"ס]) לרבי אליעזר (שבת קלא, ב) דאמר שופר וכל מכשיריו דוחין את השבת למה אסרו תקיעת שופר בשבת, והא אף אם יעבירונו ארבע אמות ברשות הרבים לא עביד איסורא. ויש לומר דרבי אליעזר שהוא מבית שמאי (שבת קל, ב תוס' ד"ה רבי אליעזר) לא סבר לה לטעמא דשמא יעבירונו, והא דאין תוקעין בשבת היינו מחמת חיוב שמחה שבו. מה שאין כן בחל בחול, שלדעת כמה גאונים מצוה להתענות בו (בית יוסף אור"ח סימן תקצו, ובט"ז שם סק"א), ועל כל פנים יש לומר דאין חיוב שמחה נהוג בו כל כך (עיין שו"ת שאנת אריה סימן קא-קב), אז צייתה תורה לתקוע בשופר, אבל לא בשבת.

*

דאיתנא להכי יש לומר עוד בסגנון אחר. דהנה בטעם מצות תקיעת שופר כדי לערבב השמן, מבואר בתוספות (ראש השנה טו, ב ד"ה כדי) מהערוך בשם הירושלמי, בלע המות לנצח (ישעיה

השנה מתרעין אבל לא מתענין, והכי נמי כשחל בשבת כיון דהוי יומא דדינא מתרעין בו. ובפרט שלדעת רב נטרונאי (הובא בטור שם) מותר להתענות בשבת שובה ורק ביום א' של ראש השנה אין לישיב בתענית משום דמדאורייתא הוא, אם כן לא חמירא חובת שמחה דשבת משל יום טוב שאמרה תורה לתקוע ולהריע בו. ועל כרחק דמדאורייתא מישראל שרי ורבנן הוא דגזור ביה.

וגם יש לומר שלכן מצותו בתקיעה לפניה ולאחריה, דתקיעה היא של שמחה, כהדא (במדבר י') וכיום שמחתכם ובמועדיכם וגו' ותקעתם וגו', ונמצא שמרבין בשמחה יותר מבנגוהי וילולי, וזאת כדי שלא לכבול שמחת שבת ויום טוב.

*

בזה אפשר להבין מעותו של עם הארץ שיטלנו בידו וילך אצל הבקי ללמוד ויעבירונו ארבע אמות ברשות הרבים, שכבר עוררו בזה דמהיכי תיתי שיבא לריו כך לחלל שבת בשביל מצות היום (עין פני יהושע ביצה יח, א תוס' ד"ה שמא), אלא דמתוך שרואה ששבת זה שחל בו יום טוב של ראש השנה משונה מכל שבתות השנה, שעושים אותו יום תרועה ויבכא במצות תקיעת שופר, יטעה לומר שכמו שחמורה מצוה זו לדחות מצות עונג שבת, כמו כן יבא עשה דתקיעת שופר וידחה איסור שבת דהעברה ברשות הרבים.

ויש להוסיף עוד, דכיון שאינו בקי בתקיעת שופר ודיניה חושב שאין זה אלא יום תרועה, ולא הודע אליו שתוקעים בו גם תקיעה של שמחה. ובוה מדוייק לשון הרמב"ם שהכל חייבים בתקיעה ואין הכל בקיאים לתקוע, ושינה

בשופר גדול, ולכן אין תוקעין בשופר בראש השנה שחל בשבת (ועין שו"ת מקום שמואל [בסופו בחלק התירוצים] על ר"ה כט, ב).

ויש להוסיף שלשיטתו הוא דאזיל דאמר שמחת יום טוב רשות, דתניא רבי אליעזר אומר אין לו לאדם ביום טוב אלא או אוכל ושותה או יושב ושונה וכו' (ביצה טו, ב, ועין בעל המאור פסחים יח, ב מפני הרי"ף) ובהשגת הראב"ד, מה שאין כן בשבת הכל מודים דבעינן נמי לכס (פסחים סח, ב), ואליבא דידיה החיוב בעונג שבת מגדר שמחה וכשיטת שמאי הנ"ל, ומהאי טעמא אין תקיעת שופר אלא ביום טוב ולא בשבת שיש בו חיוב שמחה וככל הנ"ל.

*

ולרבה דאין תוקעין רק משום גזירת שמוא יעבירונו (ראש השנה כט, ב), יש לומר שסובר דשאני ראש השנה משאר מועדים לשמחה, והגם דקיימא לן (שו"ע אור"ח סימן תקצו, א) אוכלים ושותים ושמחים ואין מתענין בראש השנה, מכל מקום כתב המחבר דלא יאכלו כל שבעם למען לא יקלו ראשם ותהיה יראת ה' על פניהם, ובמגן אברהם שמהרש"ל לא אכל דגים וכו', ושלא ילבוש בגדים חשובים וכו', ושלא לאכול בשר ולשתות יין בראש השנה. ונהוג עלמא לעשות רוב היום בתפלה, ואצל אא"ז מצאנו זי"ע נגמרה התפלה סמוך לעת ערב, ואא"ז היה תיכף מקדש על הכוס ואוכל מיני תרנימא בעודנו עומד לפני ה' במקום תפלתו, ומיד פנה להתפלל תפלת מנחה, כשרוב הקהל לא הספיקו כלל לאכול סעודת יום טוב.

ולזה על כל פנים צייתה תורה לעשותו יום תרועה, וכלשון הירושלמי (תענית יד, ב) שהביא המור שם דבראש

שמצוה להתענות בראש השנה, והיינו בכסה ליום חגנו, כי חק וגו', האי חק לישנא דמוזוני הוא (ביצה טו, א), ורצ"ל שמתכסה בו ענין יום החג במאכל ומזון, דמתענים בו, וזאת לאשר ביום זה משפט לאלקי יעקב ולא גרע מתענית חלום, ומהאי טעמא מצות היום תקעו בחדש שופר בגנחוי וילולי ולא חוששים לביטול השמחה. וגם דשייך לתקוע כדי לערבב השמן שאומר השתא אתי משיחא, דכיון שאין נוהגים שמחת יום טוב ואין בו טורח ההכנה שפיר בא אליהו בערב יום טוב.

וְנִרְמָז בְּרֵאשֵׁי תִיבוֹת תְּקִיעוֹ בְּחֹדֶשׁ שׁוֹפֵר שֶׁבַת, לֹמַר שֶׁלֹּכֵן גַּם שֶׁבַת תּוֹקְעִין מְעִיקָר דִּין תּוֹרָה.

אין יורמו על מה שתקנו חכמים דבשבת אין תוקעין משום שמא יעבירונו, ומצות שבת עומדת במקום תקעו בחדש שופר, וחובת היום נדחה מפניה. ומבאר הכתוב הסיבה לכך, בהיות ומשונה יום חגנו הלזה שמכסים בו ענין החוק דמוזוני, יש מקום לחוש שיטעו לעקור לגמרי את השבת בשביל מצות תקיעת שופר, ושמא ימלנו בידו ויעבירונו ארבע אמות ברשות הרבים.

מלשון הש"ס ואין הכל בקיאי בתקיעת שופר, להרגיש שהכוונה על חסרון ידיעתו בחובת התקיעה דייקא. ומחמת כן חושב שנדחה לגמרי חובת השמחה בשבת ויום טוב, ויטעה לומר שמצות שופר דוחה גם איסורי שבת.

ולכן גם שינה הרמב"ם מהסדר בנמרא שמוזכר תחילה הק דאין הכל בקיאי, ויש במשמע שזה חלק מתיאור הגזירה, דלפי שאינו בקי יצטרך למי שילמדנו ולכן ימלנו בידו וכו', אבל בדברי הרמב"ם זה בא בנותן מעם על החשש, דאחר שכתב גזירה שמא ימלנו וכו' ויעבירונו וכו', הוסיף לבאר מהיכי תיתי ניהוש לזה שיבא לידי איסור סקילה וחילול שבת, מפני שהכל חייבים וכו' ואין הכל בקיאי לתקוע דייקא, דהיינו שיחשוב דאין המצוה אלא בתרועה של יללא ומכך יטעה לומר שמצוה זו דוחה את השבת.

*

עם האמור יש לפרש במאמר הכתוב (תהלים פא, ד-ה) תקעו בחדש שופר בכסה ליום חגנו, כי חק לישראל הוא משפט לאלקי יעקב. לפי דעת הסוברים

דרשה לפני תקיעת שופר יום ב' דראש השנה תשל"ו

עלה אלקים בתרועה, ובשעה שישראל נוטלין את שופריהן ותוקעין לפני הקדוש ברוך הוא, עומד מכסא הדין ויושב בכסא רחמים, דכתיב ה' בקול שופר, ומתמלא עליהם רחמים ומרחם עליהם, והופך

במדרש (ויקרא רבה כמ, ג) יהודה ברבי נחמן פתח, עלה אלקים בתרועה ה' בקול שופר (תהלים מז, ו), בשעה שהקדוש ברוך הוא יושב ועולה על כסא דין, בדין הוא עולה, מאי טעם

חיינו, ואנו לעצמנו מוכנים גם לקבל מדת הדין, וכל בקשתנו היא למען כבוד שמו המחולל בין העמים, כי ישראל גוי אחד למשל ולשנייה והגויים אומרים איה אלקיהם, ואנו מפילים תחינתנו שיחוס על כבוד שמו וירם קרן ישראל עם קרובו למען יכירו וידעו כל באי עולם כי יש אלקים שופטים בארץ המנהיג עולמו, ואף אבן מקור תזעק ועשב בארץ תכיר במי שאמר והיה העולם.

ובן אמר המשורר האלוכי (תהלים סט, יד) ואני תפילתי לך ה' עת רצון אלקים ברב חסדך ענני באמת ישעך, דאין אנו מתפללים ומכוונים על עצמנו כלל, אלא ואני תפילתי לך ה', שאני מתפלל ומבקש בשביל כבוד שמך בלבד, כי לעצמי אני מוכן לקבל אף מדת הדין בחינת אלקים, ולכן ברב חסדך ענני באמת ישעך דייקא, רצ"ל שהחסד והישועה יבואו רק עבורך ית"ש.

ולבן גם כשבני ישראל מבקשים על חיים, זהו רק בכדי שיוכלו לפרסם אלקותו בעולם, וטענתם בפיהם שאם יבואו עליהם עונשים לא יתקדש שם שמים על ידי זה, ואדרבה חילול ה' יתרבה יותר ויותר. וזהו שאמר עוד המשורר האלוכי (שם ל, ט-ג) אליך ה' אקרא ואל ה' אתחנן, שאני קורא ומתחנן רק למען כבוד שמך המחולל בין הגויים, ואם כן מה בצע בדמי ברדתי אל שחת, רצ"ל איזה כבוד שמים יצמח אם איענש וארד שחת, היוודך עפר היגיד אמתך. ולכן שמע ה' וחנני ה' היה עוזר לי, כי אז למען יזמרך כבוד ולא ידום ה' אלקי לעולם אורך, ועל ידי זה יתקדש שמך הגדול בעולם.

*

עליהם מדת הדין לרחמים, אימתי בחודש השביעי, עכ"ל.

ויש לדייק כמה שנקט שופריהן ולא אמר שופר סתם, וגם כמה שאמר ותוקעין לפני הקב"ה דלכאורה הוא שפת יתר, וגם עצם הענין יש לבאר היאך נתהווה התעוררות הרחמים על ידי קול השופר. וזקה"ק מוהרצ"א זי"ע בבני יששכר (תשרי, מאמר ג, אות א) הביא את דברי המדרש והארריך בזה לדרכו עיי"ש.

עוד במדרש (שם, ד) אמר רבי יאשיה, כתיב (תהלים פט, טז) אשרי העם יודעי תרועה, וכי אין אומות העולם יודעים להריע, כמה קרנות יש להן וכו' ואמרת אשרי העם יודעי תרועה וכו', אלא אשרי העם אלו ישראל שיודעים לרצות את בוראם בתרועה, מה עושה הקב"ה עומד מכסא דין ויושב על כסא רחמים, עכ"ל, ורבו הדקדוקים בזה (עיי' בני יששכר, שם, אות יב).

כבר נהוג מן קדמת דנא לומר לפני התקיעות דברי כיבושין ודברי מוסר לעורר לבבות ישראל לאביהם שבשמים, אבל מי אנכי לומר לפני בני א-ל ה', איני ראוי ואיני כדאי לאותה אצמלא, ואני חושש שלא יהא שום תועלת אלא יתעורר קמרוג ה"ו לפני אבינו שבשמים, אבל הואיל ומנהג אבותינו בידינו מוכרח אני לילך במנהג אבותי הקדושים.

*

נראה לומר, דהנה כל כוונתנו וחפצנו בתפילות ובתחנונים אינם בשבילנו וצרכי עצמנו, ואין אנו מבקשים הב לן בני הב לן חיי הב לן מזוני (עיי' תיקו"י, תיקון ג, דף כב, א), כי מה אנו ומה

לקבל על עצמנו גם מדת הדין, ורק למען כבוד שמו יתברך אנו מבקשים להפוך מדת הדין למדת הרחמים.

וזוהו כוונת המדרש, וכשישראל נוטלין שופריהן דייקא, היינו השופרות שלהם, דשופר מורה על דין כנ"ל והם לוקחים את מדת הדין על עצמם, ותוקעין תקיעה היינו מדת הרחמים (בני יששכר, מאמרי תשרי, מאמר ג, אות א), לפני הקב"ה, שהם מבקשים רחמים וחסדים רק עבור כבוד שמו הגדול ולא לעצמם, מיד הקב"ה מתמלא עליהם רחמים והופך עליהם מדת הדין לרחמים, כי כאשר זה נוגע לכבוד שמים אי אפשר לטעון כנגד.

*

מבואר בסידור כתר נהורא (עה"פ הללוהו בצלצלי תרועה) תרועה נטריקין תור"ה ע', ורומז על ע' פנים לתורה עיי"ש. ולהנ"ל יש לומר דרומז גם על שבעים אומות, כי יש לכוון בתרועה להמשיך שגם אומות העולם יזנחו את עצביהם וילמדו תועים בינה ויבואו לעסוק בתורה (עין סוטה לה, ב), שהרי הם מחוייבים ועומדים לקיים שבע מצוות שלהם מפני שכך צוה אותם הקב"ה בתורה כמבואר ברמב"ם (הלכות מלכים ה, יא; שם י, ט; ועין שו"ת דברי יציב, חלק א, אורח חיים, סימן קט, אות ו ואות יא).

וזוהו, אשרי העם אלו ישראל, רצ"ל אף שהם ישראל בני מלכים, אף על פי כן אינם מבקשים מאומה למענם ועבור צרכי עצמם, אלא בשביל שגם הגויים יכירו וידעו כי ה' אלקי ישראל מלך, ושיבואו ללמוד מצוותיו כי יבוא שילה ולו יקחת עמים (בראשית טז, יא), ובוה יודעים לרצות את בוראם בתרועה, היינו

ביון שכן שלא אכפת לנו מעצמנו כלל וכל בקשותינו ותפילותינו הם למען כבוד שמים, נמצא שהמלאכים הבאים לקמרג עלינו, לא עלינו תלונתם כי אם על ה', ובטענתם הם מתכוונים שיומשך הלאה המצב הזה של חילול כבוד שמים בין העמים. ואף דבאמת אין זה נוגע אף כמלוא גרגיר חרדל כלפי הבורא כל עולמים האין סוף ברוך הוא וברוך שמו שאין לו צורך בשום נברא, כי הוא ארון עולם אשר מלך במרם כל יציר נברא ואחרי ככלות הכל לברו ימלוך נורא, וכאמור (איוב לה, ז) אם צדקת מה תתן לו או מה מידך יקח, מכל מקום הלא כך עלה ברצונו הפשוט ית"ש לברוא את עולמו בגין לאשתמודע על בני נשא להודיע לבני האדם גבורותיו וכבוד הדר מלכותו.

לבן באם ח"ו יצא דיננו לחובה על פי קטרוגם של המלאכים, הלא יתרבו הכפירה והמינות בעולם, ואשר על זה אמרה אסתר המלכה (אסתר ג, ד) כי אין הצד שוה בנוק המלך, היינו שהצר המקמרג לא אכפת לו כלל אם כתוצאה מקטרוגיו יתרבה נזק ופגם בכבוד מלכו של עולם, ולכן אנו מבקשים כי לא למעננו אלא למענו יעש, ויסתום פי משטיננו ומקמרגנו.

*

הנה ידוע מה שהקשה הגה"ק הרבי ר' יהונתן זי"ע (יערות דבש, חלק א, דרוש 1) דהלא השופר מורה על מדת הדין, על דרך דמצינו (מועד קטן טז, א) אפיק שופרא ושמתיה, ואם כן למה ביום הזה שבו רצוננו לעורר רחמים אנו תוקעין בשופר. אלא דההוראה בזה דבאמת אנו מוכנים

עליון נורא מלך גדול על כל הארץ, ודבר זה יתקיים כאשר ידבר עמים תחתינו ולאומים תחת גלגלנו, אבל בזמן שאנו נתונים למרמס תחתם ומשועבדים להם, אין יכולים לומר מלך גדול על כל הארץ, שהרי הגויים כופרים ומורדים במלכותו ית"ש, ולכן מבקשים הושענא למען מלכותך, מלוך על כל העולם כולו בכבודך, והיה ה' למלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד.

מסטרעליסק זי"ע שפעם אחת אחר התפילה הפטיר ואמר, ברוך השם שכבר קיימנו חציו לכם, ועתה נלך ונסעוד לקיים חציו לה' (עיין ביצה טו, ב).

והנה בכל השנה כולה לאו כל אדם זוכה למדרגה זו, אבל ביום ראש השנה אשר בו תנשא מלכותך וכל ברואי מעלה ומטה מקבלים עליהם עול מלכותו יתברך, מי חושב ביום זה על ענינים גשמיים, ואוי בהאי יומא כל בר ישראל הוא בבחינה זו שמתענג מתפילות ותחנונים.

וזה כוונת הכתוב, תקעו בחודש שופר, ומקשה, בכסה ליום חגנו, הרי מחמת יום חג ומצות שמחת יום טוב היה מהראוי לכסות ולמעט בתקיעות ובתפילות, לזה אמר, כי חוק לישראל הוא ואמרו חז"ל (ביצה טו, א) דהאי חוק לישנא דמוזני, והיינו שהמוזן שלהם הוא משפט לאלקי יעקב, כלומר במה שהם מקיימים את משפטי ומצוות היום לאלקי יעקב על ידי זה תשבע נפשם.

1 מתוך ד"ק בשולחן הטהור
2 יום ש"ק א' דראש השנה תש"מ

בשבעים אומות וכנ"ל, שגם הם יכירו את בוראם. וזה דבר הכתוב (תהלים פמ, מז) אשרי העם יודעי תרועה, רצ"ל שיודעים לפרש כוונת התרועה וההוראה בזה על תורה ע', וזהו כל בקשתם ואין הם מבקשים כלל על צרכי עצמם, ובזכות זה ה' באור פניך יהלכון.

וכן יבוארו הפסוקים שנהגו לומר לפני התקיעות (תהלים מז, כ-ד), כל העמים תקעו כף הריעו לאלקים בקול רנה, כי ה'

תקעו בחודש שופר בכסה ליום חגנו
כי חוק לישראל הוא משפט
לאלקי יעקב.

יבואר בהקדם ביאור מה שנהגו בכל תפוצות ישראל להאריך בתקיעות ובתפילות ביום ראש השנה, ובפרט אצל הצדיקים, וכמו שידוע מוקה"ק בעל דברי חיים זי"ע שהתפילה בבית מדרשו היתה נמשכת עד סמוך לדרת הלילה ולא היה הזמן מספיק לסעודת יום טוב, ורק זקה"ק בלברו היה מקדש בעמידה על מקומו על כוס מוכן ומעט מיני תרגומה, ותיכף ומיד התפלל מנחה. וצריך לבאר דהא בראש השנה נקטינן דחייב בשמחה ובסעודה (ש"ע או"ח סימן תקצ"א) ולמה מזולזין בזה.

ונראה לומר לפי מה שכתב הבית יוסף (בסימן רפח) מהכלבו והג"מ שהמתענה מחמת תשובה וחסידות תעניתו לו תענוג ומותר בשבת ושכן עשה רבי יהודה החסיד עיי"ש. וזקה"ק בדברי חיים ליום כיפור (ד"ה הטעם) כותב, וכאמת התענית באהבה ויראה מוזן לגוף וגשמה עכ"ל"ק. וידוע מהרה"ק

דברי תורה

מכ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק שליט"א

המלכת הקב"ה בראש השנה מעורר הורדת שפע ברכה שנקצב בראשית הבריאה

בקשו חשבונות רבים, והיינו שבעת בריאת העולם כבר הכין הקב"ה לכל הנשמות עד סוף הדורות, לכל אדם ואדם, שיהיו להם כל צרכיהם וכל מחסורם אשר יחסר להם. הוא ית"ש הטוב ומטיב לכל, קורא הדורות מראש הצופה ומביט עד סוף כל הדורות, כאשר 'יוכל אלקים כיום השביעי מלאכתו אשר עשה' (בראשית ב, ב), הכין כבר מאז לכל בריה ונשמה שתהיה בעולם, מקצה העולם ועד קצהו, שיהיו לה כל צרכיה.

על דרך זה ביאר כ"ק אדמו"ר זי"ע נוסח הברכה בברכות השחר 'שעשה לי כל צרכי', שאומרים בלשון עבר ולא כנוסח 'העושה לי כל צרכי' בלשון הווה, כי האדם מגלה בזה את אמונתו השלימה בהקב"ה שכבר בששת ימי בראשית הכין עבורו את כל צרכיו, מאז שנפח בו רוח ונשמה ועד זיבולא בתרייתא, ואם כן אין לו שום מקום לדאגה עבור פרנסתו באשר הכל מוכן עבורו מראש.

ידועים דברי הזוהר הקדוש (תיקו"ז, תיקון ג, דף כב, א): כלהו צווחין בצלותין וכו' ככלבים, הב הב לנא מזונא וסליחה וכפרה וחיי, כתבנו לחיים, ואינון עזי נפש ככלבים וכו'. והיינו שמתאונן על בני ישראל שבקשותיהם ותפילותיהם בימים הקדושים הם על צרכיהם הגשמיים והחומריים, בני חיי ומוזוני, ולא למען כבוד השכינה הקדושה.

ברם כבר עמדו בזה, שהרי כל סדר התפילה בימים הקדושים שנתקן על ידי אנשי כנסת הגדולה, מלא בבקשות לצרכי גשמיות כמו זכרנו לחיים וכו' וכתבנו בספר החיים, בספר חיים ברכה ושלוש ופרנסה טובה וגזירות טובות וכו', ועוד הרבה. וכבר נאמרו בזה הרבה ענינים, ועוד לאלוקי מילין.

הקב"ה הכין בראשית הבריאה צרכי כל אדם ואדם

הבתוב אומר (קהלת ג, כט) 'אשר עשה האלקים את האדם ישר והמה

התלמיד מן העגלה ונתן לו מטבע וביקש ממנו מים לשתות, והוא הסכים ונתן לו מים כל צרכו. אחר כך שאל הבעש"ט את הגוי על מעשיו באמצע המדבר ולמה בא הנה עם דליי מים, והשיבו שהפריין שהוא עובד אצלו יצא מדעתו, וציוהו להביא בשבילו מים דווקא מבאר מסוים שבמדבר, אף שיש לו באר מים בחצרו, באומרו ששמע שבאותו באר יש מים טובים לשתייה. הגוי המשיך לספר דמתחילה לא רצה לילך כי פחד מחיות המדבר, אלא שחזקה עליו פקודת הפריין ללכת למדבר להביא משם מים.

נענה הבעש"ט לתלמידו: עתה נוכחת לראות שהש"ת הזמין מים עבורך, ותדע שלא ביום זה הכין עבורך מים, אלא כבר מרגע הבריאה צפה הש"ת היודע עתידות וצופה ומביט עד סוף כל הדורות לכל המאורעות שיארעו לכל נברא ונברא, ומאז הכין לכל יציר נוצר את כל צרכיו.

העדר אמונה מקלקל צנור השפע

אמנם כיון שלא בכל מצב ובכל זמן חי אדם מישראל עם אמונה כזו, ולפעמים עולים במחשבתו ספיקות ודאגות אודות פרנסתו, הרי בזה גופא הוא גורם להפסק השפע וסתימת הצינורות, כנודע מה שכתב רביה"ק הרבי ר' אלימלך זי"ע בספה"ק נועם אלימלך (פרשת בהר, ד"ה וכי תאמרו) בשם אחיו הרה"ק הרבי ר' זושא זי"ע, על לשון הכתוב (ויקרא כה, כגא) וכי תאמרו מה נאכל בשנה השביעית וגו' וצויתני את ברכתי לכם, וז"ל, בשם אחי החסיד

עד היכן הדברים מגיעים יש לנו ללמוד ממעשה רב (עין בספה"ק נתיב מצוותך, נתיב היחוד, שביל ג, אות א) שאירע עם הבעש"ט הקדוש זי"ע, שפעם נסע עם אחד מתלמידיו ובדרכם נקלעו למדבר שמים, ומחמת חום המדבר הלוחט ומורח הנסיעה היה התלמיד צמא מאד למים עד שהגיע לסכנת נפשות רח"ל. הבעש"ט הקדוש היה אחוז בשרעפיו, והתלמיד התיירא להפסיקו מדבקתו.

כשעברו עוד כמה שעות הבין התלמיד שלא יחזיק מעמד בחיים בלי מים, ובחששו שמא ישאר הבעש"ט לבדו במדבר הגדול והנורא, הרהיב עוז ואמר שהוא במצב מסוכן מאד מחמת צמאונו, אולם הבעש"ט לא ענהו דבר. לאחר שעה מועטת, כשהצמא גבר עליו מאד עד שראשו נעשה סחרחר וראייתו נחלשה, חזר ופנה אל רבו הבעש"ט ואמר שהוא מרגיש כנפשו שאי אפשר לו לחיות עוד יותר מזמן מועט.

שאל אותו הבעש"ט: אמור נא, האם אתה מאמין שכבר בשעת בריאת העולם צפה הש"ת שאתה תהיה במדבר הזה ויאחו אותך צמאון עד שתהיה קרוב למיתה, ומאז הכין עבורך מים לשתות. התלמיד הרהר זמן מועט עד שאמר שמן השמים יעידו עליו שהוא מאמין באמונה שלימה שכבר בבריאת העולם הכין הש"ת עבורו מים לשתות. אמר לו הבעש"ט, שאם הוא אכן מאמין בזה אזי בוודאי ימצא תיכף מים לשתות.

כעבור איזה זמן ראו לפתע גוי אחד בא לקראתם, כשהוא נושא שני דליי מים מלאים על גדותיהם. ירד

אדם שמתחזק באמונה זוכה לקבל השפע המיועד עבורו

משל למה הדבר דומה, לאדם הנכנס לדור בדירה חדשה ובסכלותו מקלקל ומשבר את מקורות המים והמאור, אשר אך לשוא יחפש אחר כך מים ואורה בדירתו. ולאנשים כאלו יאמרו, הן אתם בסכלותכם שברתם הכל וקלקלתם לעצמכם את מקורות ההשפעה, ולמה תבואו במענה ודרישה על מחסורכם. וכן הוא במי שמקלקל את צנורות ההשפעה על ידי חטאיו או על ידי העדר אמונה, שרק לעצמו הוא מקלקל וגורם צער ועגמת נפש.

זהו שאמר רבי שמעון בן אלעזר (קדושיין פב, ב), מימי לא ראיתי צבי קיין וארי סבל ושועל חנוני, והם מתפרנסים שלא בצער, והם לא נבראו אלא לשמשני, ואני נבראתי לשמש את קוני, מה אלו שלא נבראו אלא לשמשני מתפרנסים שלא בצער, ואני שנבראתי לשמש את קוני אינו דין שאפרנס שלא בצער, אלא שהרעותי את מעשי וקיפחתי את פרנסתי. והיינו שעל ידי שהרעותי את מעשי קלקלתי הצינורות ונפסק השפע שהיה מיועד מתחילה.

ברם גם במצבים כאלה, כאשר האדם שב ומתחזק בכל כוחו באמונה שלימה ויודע כי ארון עולם אשר מלך בטרם כל יציר נברא הכין גם עבורו את כל צרכיו, למרות שפלותו ומדרגתו הנמוכה, והוא מכיר בכך שהוא סמוך תמיד על שולחן המלך שאין חסר שם כלום, אזי בכח האמונה הזאת מתקן

המפורסם, ויש לדקדק, היות שהתורה יצאתה בכאן מדרכה, שדרך הקרא לכתוב איזה יתור לשון בפסוק, אפילו אות א', ועל ידי זה מתורץ כמה קושיות, אבל הקשיא לא נכתב בעצמה בתורה, וכאן נכתב הקושיא בתורה, וטוב היה שלא לומר כי אם וצויתי את ברכתי וממילא לא יקשה שום אדם לומר מה נאכל.

ונראה שהשם יתברך ברוך הוא כשברא את העולם השפיע מטובו צינורות מושכין שפע לצרכי בני אדם, ודרך השפע שלא להפסיק כלל, אלא כשהאדם נופל ממדרגתו ואין לו בטחון כבורא ברוך הוא המשגיח אמיתי הון ומפרנס בריוח בלי הפסק כלל, אז עושה האדם ההוא במחשבתו ההיא אשר לא מטהרה, פגם חלילה בעולמות עליונים ומתישין כח פמליא של מעלה רח"ל, ואז נפסק השפע חלילה, וצריך השם יתברך ברוך הוא לצוות מחדש השפע שתלך כמו מתחילת הבריאה.

וזה הוא וכי תאמרו כו', שהתורה מלמדת לאדם דרכי השם, שיהיה שלם בבטחונו על אלוקו ולא יאמר כלל מה יאכל, כי כאשר חלילה יפול מן הבטחון לחשוב מה יאכל, הוא עושה פגם חלילה בהשפע ואטרחו כלפי שמיא לצוות מחדש. וכי תאמרו, פירוש כאשר תאמרו כך, ואז תטריחו אותי, וצויתי כו'. אלא לא תתנהגו כך, ותבטחו בה' בכל לבבכם ואז תלך השפע בלי הפסק כלל תמיד לא יחסר כל בה. עכ"ל"ק שיש בהם לימוד גדול דאדם שהוא ממחוסרי אמונה ושואל מה נאכל, בזה גופא הוא מעכב את פרנסתו.

ואומרים עוד, זה היום תחילת מעשיך זכרון ליום ראשון כי חוק לישראל הוא משפט לאלקי יעקב, דחו"ל דרשו (ביצה מו, א) אין חוק אלא לישנא דמוזני, וכאמור שעל ידי אמונה בהמלכת הקב"ה זוכים לפרנסה ומוזנות שנגזר עלינו בתחילת מעשי בראשית.

ויבואר מאמרם ז"ל (שם), כל מוזנותיו של אדם קצובים לו מראש השנה וכו', אמר רבי אבהו, מאי קראה, תקעו בחדש שופר בכסה ליום חגנו (תהלים פא, ד), איזהו חג שהחודש מתכסה בו, הוי אומר זה ראש השנה, וכתוב (שם, ה) כי חוק לישראל הוא משפט לאלקי יעקב, מאי משמע דהאי חק לישנא דמוזני הוא, דכתיב (בראשית מו, כב) ואכלו את חקם אשר נתן להם פרעה. ולכאורה צריך ביאור השייכות של השפעת המוזנות בראש השנה למצות תקיעת שופר.

ברם ידוע שאחד ממעמי תקיעת שופר של רבינו סעדיה גאון (הובא באבודרהם, טעמי התקיעות) הוא כי כן מנהג המלכים להריע בחצוצרות ביום הכתרתם, וכן אנו ממליכין עלינו את הבורא ית"ש ביום הזה. ונמצא שעל ידי התקיעות אנו מבטאים את אמונתנו במלכותו ית"ש שהוא אחד יחיד ומיוחד המושל בעליונים ובחתוננים. ואמר הכתוב, תקעו בחודש שופר וגו', ובוה להמליך את הבורא כל עולמים, ובכלל זה כי חוק לישראל הוא, חוק לישנא דמוזני, היינו להאמין באמונה שלימה שהקב"ה הכין כל צרכינו, מוזנותינו ופרנסתנו. ואיתא מהרה"ק מראפשיץ

האדם את צינורות ההשפעה ומקים אותם מחדש להביא דרכם את שפע הפרנסה המיועד לו מראשית הבריאה.

לבן באותו מעשה מהבעש"ט הקדוש ותלמידו, שאלו הבעש"ט אם הוא מאמין באמת שהקב"ה הכין לו צרכו להרות צמאונו כבר מעת בריאת העולם, כי בכדי לזכות לאותו שפע מששת ימי המעשה מוכרח האדם להתחזק באמונת אמת בכל כוחו, ועל ידי שהבעש"ט הבעיר בתלמידו את אש האמונה עד שאמר שהוא מאמין בכך באמת, היה אותו שפע חוזר וניעור וכך זכה שהגיע אליו מים לשותות.

התעוררות לתשובה ואמונה מוריד הפרנסה שהוכן בראשית הבריאה

יש לבאר בזה ענין פסוקי מלכיות שאומרים בראש השנה, שבהם אנו ממליכים את הקב"ה על כל העולם, וכן אומרים פסוקי זכרונות ואומרים אתה זוכר מעשה עולם ופוקד כל יצורי קדם וכו' מראשית כזאת הודעת ומלפנים אותה גלית וכו'. כי על ידי שאנו ממליכים את הקב"ה ומכריזים מתוך אמונה שלימה, ה' מלך ה' ימלוך לעולם ועד, ויודעים דלית אתר פנוי מניה, להתוודע ולהגלות כי הוא מלך על כל הארץ מקצה העולם ועד קצהו, מן העולם ועד עולם אתה א-ל, אזי בכח האמונה הוו נמשך לנו השפע אשר מראשית כזאת הודעת ומלפנים אותה גלית, היינו השפע שיועד עבורנו מראשית היצירה.

מראשית הבריאה הכין הקב"ה את דרך התשובה

בענין זה טמון ענין עמוק של המתקה לקבלת התשובה של בני ישראל

ביום ראש השנה, כי ודאי עיקר ראש השנה הוא יום התעוררות תשובה, וכאשר אדם מישראל עושה חשבון הנפש ונזכר ברוע מעלליו ובמעשיו המכוערים אשר עשה במשך השנה, וביותר כששם אל לבו את מעשיו משנות נערותו ויודע כי אין שכחה לפני כסא כבודך, הרי נופל עליו אימה ופחד, והוא מתעורר לתשובה תפילה וצדקה להעביר רוע הגזירה, ועושה תשובה בחרטה ובוודאי ועזיבת החטא, בחרטה על העבר וקבלה על העתיד.

ברם בומן כזה כשהאדם צועק בקול רם 'המלך' ומבקש שהקב"ה יסלח לו ויוציאו זכאי בדיון, בא המקטרג בטענת אי מלכא אנא עד האידנא אמאי לא אתית לנבאי (גיטין נ, א), והוא חפץ לנעול הדלת בעדו. והאדם בוש ונכלם מחטאיו ואומר, אוי לי ואוי לנפשי, היכן הייתי עד הנה והיאך נרדמתי על משמרת, הלא כעת לא יועיל לי תשובה.

אמנם אמרו חז"ל (פסחים נד, א) שתשובה קדמה לעולם, והו ענין גדול ונורא, שאבינו אב הרחמן היודע ומכיר נפש בני אדם, הכין להם כבר מראשית הבריאה את דרך התשובה. ויש בזה התחזקות גדולה ועצומה לבני ישראל, שלא יאמר אדם דמאחר שהרבה לחטוא ולפשוע כל כך, וחטא בעבירות חמורות, וקלקל ופגם לאין שיעור, הרי שאין מועיל לו תשובה,

זי"ע (זרע קודש, פרשת אמור, ד"ה ולכן כל מיני) שפרנסה כולל גם רפואה עיי"ש, ואנו מאמינים שכבר בששת ימי בראשית הכין הקב"ה גם רפואות וישועות לכל חולי ישראל.

מותר לבקש בראש השנה שיתוקן הצינור שהוכן לו בראשית הבריאה

בזה יתורץ הקושיא אודות דברי הוזהר הקדוש, כי אכן המבקש בראש השנה להשפיע לו פרנסה חדשה, על זה מתרעם הוזהר הקדוש דצווחין ככלבין, שכן זה מלמד על מיעוט אמונתו עד שנסתמו צינורות ההשפעה עבורו. אבל כאשר אדם מישראל שב בתשובה שלימה ומתחזק באמונה אמיתית שהקב"ה מלך על כל הארץ, ומקבל על עצמו אמונה שארון עולם אשר מלך בטרם כל יציר נברא, אין עוד מלכרו ולית אתר פגוי מניה, ושכל הקורה ומתרחש בעולם הכל הוא מאתו יתברך ומוכן כבר מראשית בריאת העולם, ומאמין שלא חסר לו כלום מאז ששת ימי בראשית אלא שקלקל את מעשיו ופגם בצינורות השפע, זה שרי שפיר, כי זהו חלק מהאמונה בהשגחה הפרטית ובמלכות שמים שהשי"ת אינו כמלך בשר ודם שצריך לדאוג ולפרנס בכל תקופה מחדש את בני מדינתו, אלא הוא ית"ש זן ומפרנס מקרני ראמים ועד ביצי כינים מאז בריאת העולם, וזה היום תחלת מעשיך זכרון ליום ראשון. וכאופן כזה, כחטיבה מן האמונה ומקבלת עול מלכות שמים, שרי לבקש אף חיי ומזוני.

זהו שאמר הכתוב, תקעו בחודש שופר, שעיקרו לשוב בתשובה כמאמר הכתוב (עמוס ג, ו) אם יתקע שופר בעיר ועם לא יחרדו, ואז מתכונן האדם במעשיו וחושב שמקויים אצלו בכסה ליום חגנו, רצ"ל שהתשובה מכוסה ממנו ונגעלו עבורו שערי תשובה מחמת רוב מעלליו. לזה המשיך ואמר, דע נא כי חוק לישראל הוא, חוק לישנא דמוזוני, וכשם שאתה מאמין באמונה שלימה שהשי"ת המפרנס מקרני ראמים ועד ביצי כינים הכין מזונותיך ופרנסתך מאז בריאת העולם, כן צריך אתה להאמין באמת שגם תשובה קדמה לעולם, והוא ית"ש הכין במיוחד בשבילך דרך תשובה המתאימה לפי מעשיך, ולכן משפט לאלקי יעקב, שיהא לך היכולת לעמוד ולצאת זכאי ברין.

מתוך ד"ק בעידן רעוא דרעוין
ש"ק פרשת כי תבוא תשס"ה

אלא יתחזק ויאמין שהבורא כל עולמים ראה עוד לפני בריאת העולם אותו בפרטיות ואת כל ריבוי חמאיו שעתידי לחמוא, ובמרים כל יציר נברא לפני חמשת אלפים שבע מאות ששים וחמש שנים כבר הכין לו דרך תשובה, ובכח זכות אמונה שלימה זו שמאמין ומכיר בזה בהכרה אמיתית, הקב"ה מקבל תשובתו ומכפר לו על כל עוונותיו.

נמצא שהקב"ה ברוב רחמיו וחסדיו הכין לכל אדם מראשית הבריאה, הן את צרכיו הגשמיים, וכאמור שהכין לו כל צרכו וכל מחסורו ופרנסתו, והאדם צריך להיזהר רק שלא לקלקל את צינורות ההשפעה. וגם הכין לו את צרכיו הרוחניים, והיינו שהכין את דרך התשובה לפני בריאת העולם, כי אין חקר לגדולתו של הקב"ה לידע לכל אדם ולכל יצור נברא כבר מראשית הבריאה, את כל מה שיחסר לו, הן ברוחניות והן בגשמיות.

יעמדו על הברכה ידידינו הנכבדים שהרימו תרומתם קודש להדפסת הגליון

בני משפחה יקרה וחשובה הי"ו

נתניה

שהרימו תרומתם קודש להדפסת הגליון
שימלא ה' כל משאלות לבם לטובה, ולזכות יוצ"ח שימצאו את זיווגם הנכון בקרוב, ולכתיבה וחתימה טובה, ולבריות גופא ונהורא מעליא, ולתשובה שלימה

ולעילוי נשמות הוריהם

הר"ר שלום בן זולה ע"ה וזוגתו מרת מלז בת גוטא ע"ה

הר"ר יוסף וזיפה כהן יונתן בן הר"ר מישה ע"ה

וזוגתו מרת מזיאנה בת כדומה ע"ה

תנצב"ה

הרה"ח ר' מאיר בעלז הי"ו

קרית צאנז, נתניה

לזכות בנו המו"מ בתויר"ש הבה"ח מוריני יהודה שיחי
לרגל שמחת אירוסיו במזל טוב

עב"ג תחי' בת הרה"ח ר' אברהם זולדן הי"ו

יזכו להקים בית נאמן בישראל ויעלה זיווגם יפ"ה יפ"ה, ולרוב נחת ואושר כה"י

המתחננים, הרה"ח ר' שלום ברבר הי"ו

קרית צאנז, נתניה

והרה"ג ר' אריה יהודה בלומנטל שליט"א

קרית צאנז, נתניה

לזכות בנו המו"מ בתויר"ש הבה"ח החבר אברהם צבי ברבר שיחי
ובתו הכלה תחי' לרגל שמחת אירוסיהם במזל טוב

יזכו להקים בית נאמן בישראל ויעלה זיווגם יפ"ה יפ"ה, ולרוב נחת ואושר כה"י

הר"ר ישראל דיקשטיין הי"ו

בני ברק

בן הרה"ח ר' שלום יוסף הי"ו, וחתן הרה"ח ר' אהרן יעקב הרשקופ הי"ו
לזכות בנו בכורו הב' נפתלי מאיר שיחי

שנכנס לעול המצוות במזל טוב

יזכה לראותו עולה ומתעלה במעלות התורה והיראה, ולרוב נחת ואושר כה"י

הר"ר חיים שבתאי הרשקוביץ הי"ו

צפת

בן הרה"ח ר' שלמה נחמן הי"ו, וחתן הרה"ח ר' אברהם דוב כהן הי"ו
לזכות בנו שמואל מאיר שיחי שנולד במזל טוב

יזכה לגדלו לתורה לחופה ולמעש"ט, ולרוב נחת ואושר כה"י

הר"ר יקותיאל יהודה רייניץ הי"ו

בני ברק

בן הרה"ח ר' חיים הי"ו, וחתן הרה"ג ר' אהרן יוסף הלברשטאם שליט"א
לזכות בנו בכורו מאיר שיחי שנולד במזל טוב

יזכה לגדלו לתורה לחופה ולמעש"ט, ולרוב נחת ואושר כה"י

הרה"ג ר' **משה שוורץ** שליט"א

רב 'קהל חסידים' צפון בני ברק

ראש הכולל להוראה ורו"מ "מורשת אור החיים הקדוש"

שיזכה להיכתב ולהיחתם לטובה

בספרן של צדיקים

בתוך כלל ישראל

ולשנת ברכה והצלחה, נחת ואושר דלעילא אכ"ר

הרה"ח ר' **מנחם שטיגליץ** הי"ו - קרית צאנז, נתניה

והרה"ח ר' **שלמה אהרן שטיגליץ** הי"ו - בני ברק

לעילוי נשמות

אביהם הרה"ג ר' **דוד** בן הרב יוסף דב חיים ז"ל

נלב"ע ביום כ"ח אייר תשנ"ז

ואימם מרת **טויבא מרים** ע"ה ב"ר חיים הכהן כ"ץ ז"ל

נלב"ע ביום א' דראש השנה תשל"ז

תנצב"ה

משפחת הלר הנכבדה הי"ו

לעילוי נשמת

אימם מרת **הינדא** ע"ה בת הרה"ח ר' יהודה שנק ז"ל

נלב"ע ביום א' דראש השנה תש"פ

תנצב"ה

הרה"ח ר' **אשר ענזיל קורנפלד** הי"ו - ירושלים

והרה"ח ר' **נתן יהודה קורנפלד** הי"ו - ביתר עילית

לעילוי נשמות

אביהם הרה"ח ר' **יצחק** ב"ר נתן יהודה ז"ל

נלב"ע ביום ד' טבת תשס"ח

אימם מרת **נעכא** ב"ר שלמה פרידמן ע"ה

נלב"ע ביום א' דראש השנה תשפ"ב

זקנים הרה"ח ר' **שלמה** ב"ר אשר ענזיל פרידמן ז"ל

נלב"ע ביום ז' תשרי תשל"ז

תנצב"ה

הר"ר שמעון הלוי לעמל הי"ו

קרית צאנו, נתניה

לעילוי נשמת

אביו הר"ר **מאיר** הלוי ב"ר אליעזר הלוי ז"ל

נלב"ע ביום ב' דראש השנה תשע"ו

תנצב"ה

משפחת **שווארץ** הנכבדה הי"ו

לעילוי נשמת

מרת **שרה** ע"ה ב"ר משה יוסף (שווארץ) ז"ל

נלב"ע ביום ב' דראש השנה תש"פ

ובעלה הרה"ח ר' **צבי** בן מוה"ר שמעון בילדמאן ז"ל

תנצב"ה

היות ולא השאירו זש"ק נא ללמוד ולהתפלל לעילוי נשמתם

הרה"ח ר' **אברהם יהודה מיכאל** זלמנוביץ הי"ו - צפת

לעילוי נשמות

חמיו הרה"ח ר' **מנחם דוד** ב"ר אהרן ז"ל **קוסטינר**

נלב"ע ביום ו' תשרי תש"ע

וחמותו מרת **לאה** ע"ה בת הרה"ח ר' שלום עוזר בראון ז"ל

נלב"ע ביום ט"ז טבת תשפ"ב

אבי חותנו, הרה"ח ר' **אהרן** ב"ר משה יחיאל מיכל ז"ל

נכד הגאון המפורסם רבי שלמה דרימר זצוק"ל בעל ישרש יעקב ושורת בית שלמה

נלב"ע ביום א' דראש השנה תשמ"א

וזוגתו מרת **פריידא** ע"ה ב"ר אליעזר ז"ל

נלב"ע ביום כ"ה סיון תשד"מ

תנצב"ה

הרה"ח ר' **יוסף דב חיים שטיגליץ** וב"ב הי"ו

קרית צאנו, נתניה

לעילוי נשמות

חמיו הרה"ח ר' **אברהם ישראל** ב"ר אפרים ז"ל **ליבוביץ**

נלב"ע ביום ז' תשרי תשע"ד

והבחור החשוב **שלמה זלמן** ז"ל בן יבלח"ט הרה"ח ר' יעקב הי"ו **ליבוביץ**

נלב"ע בדמי ימיו, ביום ל"ג בעומר תשפ"א, באתרא קדישא מירון

תנצב"ה

יעמוד על הברכה ידידנו הנכבד
הרה"ח ר' **מנחם מענדל רייך** הי"ו
קרית בעש"ט, פתח תקוה
שהרים תרומתו קודש להדפסת הגליון

בברכת כתיבה וחתימה טובה בספרן של צדיקים
לכל עדת הקודש בתוך כל כלל ישראל שיחי' לאוי"ט
וכן יהי רצון שיזכה הוא וב"ב לשנת ברכה והצלחה, שנת גאולה וישועה אכי"ר

ולעילוי נשמת אמו
מורת **פרידא גילה** ע"ה בת הרה"ח ר' יצחק אייזיק הלפרין ז"ל
ואשת יבלחט"א הרה"ג ר' בן ציון רייך שליט"א
נלב"ע ביום י"ז אדר ב' תשע"ט
תנצב"ה